

Cauza C-603/20 PPU**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Date depunerii:**

16 noiembrie 2020

Instanța de trimitere: High Court of Justice, Family Division (England and Wales)
(Regatul Unit)**Data deciziei de trimitere:**

6 noiembrie 2020

Reclamant:

SS

Pârâtă:

MCP

Obiectul procedurii principale

Litigiul cu care este sesizată instanța de trimitere privește verificarea competenței acestei instanțe în materia răspunderii părintești privind un copil. Copilul, acum în vârstă de 3 ani și 4 luni, este un resortisant britanic care locuiește în India din octombrie 2018 (cu excepția unei scurte perioade în 2019). În prezent, copilul își are reședința obișnuită în India. Tatăl copilului (reclamantul) solicită instanței de trimitere să dispună înapoierea copilului în Regatul Unit, pentru motivul că acesta a fost deplasat sau reținut ilicit într-o țară terță (India) și că reședința obișnuită a copilului se afla în Regatul Unit imediat înainte de deplasarea sau de reținerea sa ilicită. Mama copilului (pârâta) contestă cererea.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Trimiterea preliminară este formulată în temeiul articolului 267 TFUE. Instanța de trimitere solicită o interpretare a articolului 10 din Regulamentul nr. 2201/2003 (denumit în continuare „Regulamentul Bruxelles IIa”), în special cu privire la

aspectul dacă articolul 10 este aplicabil atunci când competența judecătorească poate fi invocată într-o țară terță (în speță, India, pentru motivul că acolo își are copilul reședința obișnuită).

Întrebarea preliminară

Articolul 10 din Regulamentul Bruxelles IIa constituie temei pentru menținerea competenței judecătorești, fără limitare în timp, într-un stat membru în cazul în care un copil care își are reședința obișnuită în acest stat membru a fost deplasat (sau reținut) ilicit într-o țară terță în care, în urma unei astfel de deplasări (sau rețineri), acesta își dobândește noua reședință obișnuită?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

- 1 Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000 (JO 2003, L 338, p. 1, Ediție specială, 19/vol.6, p. 183, denumit în continuare „Regulamentul Bruxelles IIa”)

Concluziile avocatului general Saugmandsgaard Øe prezentate la 20 septembrie 2018 în cauza UD împotriva XB (C-393/18 PPU, EU:C:2018:749)

Hotărârea Curții din 17 octombrie 2018, pronunțată în cauza UD împotriva XB (C-393/18 PPU, EU:C:2018:835)

Articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene

Dispozițiile de drept național invocate

Hotărârea pronunțată de Court of Appeal of England & Wales [Curtea de Apel (Anglia și Țara Galilor)] din 29 iulie 2014 în cauza Re H (Competență judecătorească)

<http://www.bailii.org/ew/cases/EWCA/Civ/2014/1101.html>

Family Law Act 1986 (Legea din 1986 privind dreptul familiei), articolele 1-3

Children Act 1989 (Legea privind copiii din 1989), articolul 1 alineatele (2) și (2A)

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 2 Reclamantul și pârâta sunt resortisanți indieni. Ei sunt părinții unei fetițe, P, în prezent în vârstă de 3 ani și 4 luni. Tatăl (SS) beneficiază de statutul de tolerat pe teritoriul Regatului Unit până în anul 2021. Mama (MCP) este titulara unui permis

de ședere pe durată nedeterminată în Regatul Unit. Minora P este resortisant britanic. Tatăl este identificat pe actul de naștere al lui P și își exercită răspunderea părintească față de copil.

- 3 Mama și copilul s-au deplasat din Regatul Unit în India în octombrie 2018. Vizita a fost efectuată cu consimțământul tatălui, pe baza unei înțelegeri conform căreia deplasarea urma să dureze doar o lună, în scopul participării la un festival religios. Tatăl nu a mai văzut-o pe P din octombrie 2018. Mama s-a întors în Regatul Unit în noiembrie 2018, lăsând-o pe minora P în India. Părțile s-au separat în decembrie 2018. Între timp, tatăl s-a căsătorit cu o altă femeie. Potrivit ambelor părți, P a fost adusă în Regatul Unit în anul 2019 (timp de două săptămâni, potrivit mamei) și a fost ulterior înapoiată în India. P este îngrijită în India de bunica maternă.
- 4 Tatăl a depus o cerere în fața instanței de trimitere la 26 august 2020. El a solicitat, printre altele, instanței menționate să dispună înapoierea copilului în Regatul Unit. La acea dată, P se afla în India de 22 luni. Mama dorește ca P să rămână în India în viitorul apropiat.
- 5 Instanța de trimitere consideră dovedit faptul că, la 26 august 2020, P își avea reședința obișnuită în India și se declară incompetentă în prezenta cauză în temeiul articolului 8 din Regulamentul nr. 2201/2003.
- 6 Instanța de trimitere consideră dovedit faptul că, la niciun moment anterior datei de 26 august 2020, mama nu a recunoscut fără echivoc competența instanțelor din Anglia și Țara Galilor de a soluționa chestiuni referitoare la răspunderea părintească cu privire la minora P. În consecință, instanța de trimitere se declară incompetentă în temeiul articolului 12 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 2201/2003.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 7 Instanța de trimitere consideră că este discutabil faptul că minora P a fost deplasată ilicit din Regatul Unit, și că, prin urmare, articolul 10 din Regulamentul nr. 2201/2003 ar putea fi aplicabil. O interpretare literală a articolului 10 sugerează că acest articol abordează chestiunea conflictului de competență judecătorească între două state membre. În cazul răpirii unui copil, statul membru de origine rămâne competent până când, în primul rând, copilul și-a dobândit reședința obișnuită în al doilea stat membru în care a fost deplasat sau reținut; și, în al doilea rând, fie există dovada achiesării din partea părintelui părăsit, fie dovada inacțiunii din partea acestui părinte timp de cel puțin un an de când a știut unde se află copilul. Acest articol prevede un mecanism juridic care permite încetarea competenței judecătorești confirmate în statul membru de origine în favoarea celui de al doilea stat membru în care copilul își are reședința obișnuită. Formularea acestui articol limitează în mod clar domeniul său de aplicare teritorial la statele membre ale Uniunii.

- 8 Această interpretare este reflectată în Ghidul practic pentru aplicarea Regulamentului Bruxelles IIa emis în 2014 de Comisia Europeană. Alineatul 4.2.1.1 al acestuia are următorul cuprins:

„Instanțele din statul membru de origine rămân competente

Pentru a descuraja răpirea copiilor de către unul dintre părinți între statele membre, articolul 10 prevede că instanțele judecătorești din statul membru în care copilul își avea reședința obișnuită înaintea deplasării sau reținerii sale ilicite («stat membru de origine») rămân competente să se pronunțe cu privire la fondul cauzei și ulterior. Competența nu poate fi atribuită instanțelor din noul stat membru (denumit în continuare «statul membru solicitat») decât în condiții foarte stricte [...]”.

- 9 Un alt motiv pentru interpretarea acestui articol ca limitând domeniul său de aplicare teritorial la statele membre este că, în caz contrar, s-ar permite instanțelor din statul membru de origine să își extindă competența pe o perioadă nedeterminată. Acest lucru s-ar întâmpla dacă, în cazul în care răpirea ar avea loc într-o țară terță, articolul ar avea următoarea formulare:

„În caz de deplasare sau de reținere ilicită a unui copil, instanțele judecătorești din statul membru în care copilul își avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sale sau a reținerii sale ilicite rămân competente.”

- 10 Prin urmare, statul de origine s-ar plasa într-o poziție mai puternică din punctul de vedere al competenței judecătorești față de o țară terță prin comparație cu poziția față de un stat membru. Această interpretare este foarte dificil de înțeles.
- 11 În jurisprudența Regatului Unit există unele elemente care ar veni în sprijinul interpretării potrivit căreia articolul 10 din Regulamentul nr. 2201/2003 are o sferă de aplicare globală, cu alte cuvinte acesta este aplicabil independent de aspectul dacă statul în care un copil deplasat ilicit dobândește o reședință obișnuită este un stat membru sau o țară terță [a se vedea punctele 38-53 din hotărârea pronunțată de Court of Appeal of England & Wales din 29 iulie 2014, în cauza *Re H* (Competență judecătorească) <http://www.bailii.org/ew/cases/EWCA/Civ/2014/1101.html>].
- 12 Interpretarea privind domeniul de aplicare global nu a fost preferată de Curte [a se vedea nota de subsol 4 din Concluziile avocatului general Saugmandsgaard Øe prezentate în cauza UD împotriva XB (C-393/18 PPU, EU:C:2018:749) și punctul 33 din Hotărârea din 17 octombrie 2018 pronunțată de Curte în aceeași cauză (EU:C:2018:835)].
- 13 Prin urmare, rezultă că atât avocatul general, cât și Curtea interpretează articolul 10 din Regulamentul nr. 2201/2003 ca aplicându-se numai la un conflict de competență judecătorească între statele membre. Însă, acest aspect la care se face referire în jurisprudență nu era strict necesar pentru a se putea pronunța o hotărâre în cauza UD împotriva XB, cu privire la domeniul de aplicare al

articolului 8 din Regulamentul nr. 2201/2003, și, prin urmare, poate fi calificat drept *obiter dicta*.

- 14 În lipsa altor temeuri de a se declara competentă, instanța de trimitere consideră că această competență depinde de domeniul de aplicare teritorial al articolului 10 din Regulamentul nr. 2201/2003. În situația în care solicitantul nu reușește să demonstreze că instanțele din Anglia și Țara Galilor rămân competente în temeiul articolului 10, întrucât copilul deplasat ilicit nu și-a dobândit o reședință obișnuită într-un alt stat membru, cererea sa în fața instanței de trimitere trebuie respinsă. Situația de drept nu este clară. Prin urmare, trimiterea preliminară este adresată Curții spre judecare potrivit procedurii de urgență, în temeiul articolului 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și al articolului 107 din Regulamentul de procedură al Curții.
- 15 În cazul în care prezenta cauză nu este supusă procedurii preliminară de urgență, s-ar putea produce un prejudiciu grav, chiar ireparabil, la adresa relațiilor dintre minoră și tatăl acesteia și/sau la adresa dezvoltării și integrării copilului în mediul său familial și social. Pierderea unei legături părintești poate provoca unui copil un prejudiciu moral și psihologic pe termen lung până la vârsta adultă. O analiză și o anchetă socială și de stabilire a faptelor completă poate fi efectuată pentru a lua în considerare interesul superior al minorei P numai din momentul în care este sesizată în mod corect instanța competentă.